

utja körülményesebb, nem lesz igazolható. Ezuttal nem érintjük azt az alaposabb megfontolást igénylő kérdést, hogy nem volna-e okos, ha e téren valamelyes könnyítést létesítenének, esetleg visszahonosítás feltételeinek egyszerűsítése útján. A házassági perben az állampolgárság igazolása még akkor is nehézségekbe ütközik, ha nő kéri a bontást, akinek a férje bár optált, az optálás igazolását nem bocsátja rendelkezésre. Ügyvédi körökből vett panasz szerint a belügyminiszterium a hivatali titoktartás rosszul értelmezett elvei nevében a feleségnek megtagadja a férj optálására vonatkozó felvilágosítást. Ezen a bajon egyszerű adminisztratív rendelkezéssel is lehet segíteni.

Katolikus osztrák állampolgár katolikus külföldivel, akinek első, katolikussal kötött házasságát az illetékes külföldi hatóság felbontotta, Ausztriában érvényes házasságot köthet. A burgenlandi polgárok e tekintetben mint külföldiek tesznek számot (Judikatenbuch des Österreichischen Obersten Gerichtshofs, 18. sz.).

A Pp. 598. §-ához. A fizetési meghagyásos eljárásnak mind az 1893. XIX. t.-c., mind pedig a Pp. miniszteri indokolása által bevallottan az volt a célja, hogy a nem vitás követelések behajtása körüli eljárást egyszerűbbé és olcsóbbá tegye. Az 1893. XIX. t.-c.-ről a Pp. indokolása megállapította, hogy „az ezzel a törvénnyel létesített fizetési meghagyás intézménye nem valósította meg egészen a hozzá fűzött várakozásokat; a felek azt aránylag csekély mértékben veszik igénybe, aminek az 1893. XIX. t.-c. egyéb fogyatkozásain kívül főbb oka az, hogy az ellentmondást a törvény szerfölött megkönnyítette és így az a helytelen következmény állott be, hogy a fizetési meghagyások nagy részét ellentmondással támadják meg.”

A fizetési meghagyásos eljárás fő terepuma az u. n. behajtási per volna, illetve e területen is azok az esetek, amelyekben a hitelező fellépésekor abból indul ki, hogy a vételárral, vagy vételárhátralékkal adós vevő nem akar, hanem nem tud fizetni. Mai praxisunkban az ily esetek ismét nagy mennyiségben mutatkoznak és ezért automatice a fizetési meghagyásos eljárás felé fordul tekintetünk. Megállapíthatjuk azonban, hogy az a szemrehányás, amellyel a Pp. az 1893. XIX. t.-c. szabályozását illette, javarészt jogosult a Pp. szabályozásával szemben is. Hogy ez így van, annak nem kis mértékben a címben hivatkozott törvényhely rendelkezése is az oka. A Pp. 598. §-a szerint u. i. az ellentmondás a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 15 nap eltelté után is előterjeszhető mindaddig, amíg a fizetési meghagyás alapján kielégítési végrehajtást rendelő végzésnek az adós részére történt kézbesítésétől számított 15 nap el nem telt.

Miért kellett ezt a különleges, mert a végrehajtás foganatosítása után is előterjeszhető u. n. utólagos ellentmondást intézményesíteni?

A felhívott törvényhely indokolása szerint „csupán egy ellentmondási határidő az adós érdekeinek megóvására nem nyújt elegendő biztosítékot. A peres eljárásban az adósnek kétszeri intése szükséges arra,

hogy a hitelező végrehajtható bírói határozatot kaphasson, úgy mint az az idézés és az ítélet. Ennél kevesebb biztosítékkal ebben az eljárásban még kevésbé elégedhetünk meg, az egyik intés a fizetési meghagyás kézbesítése, a második pedig a végrehajtás foganatosítása, t. i. a végrehajtási záradékkal ellátott fizetési meghagyás kézbesítése*.

Ez az indokolás azonban nem meggyőző. A formaszzerű peres eljárásban nem azért van külön idézés és külön ítélet, mert két figyelmeztetés kell, hanem mert ez a per technikájából folyó és így elkerülhetetlen. Ha tehát a kétszeri intés szükségessége a fizetési meghagyásos eljárás szerkezetéből nem okvetlenül folyó, illetve elkerülhető, ez esetben ide áthozni ezt csak azért, mert a peres eljárásban így van ez, nem kell. Ha az egyszeri intés alapján beálló jogerő csak kivételesség, utalhatók arra, hogy ez a kivételesség más téren is jelentkezik. Ott van például a büntető parancs, a különböző adófizetési meghagyások, a kényszerkölcsönfizetési meghagyás, ott a váltó, kötelező jegy és kereskedelmi utalvány alapján kibocsátott fizetési meghagyás 3 napos kifogásolási határidővel. Abból kiindulni, hogy az adós értelmetlen vagy gondatlan ember lehet, aki a fizetési meghagyást a zsebébe süllyeszti és az egész üggyel nem törődik, épp úgy nem lehet, mint abból sem, hogy a megidézett alperes nem tudja a keresetlevelet és az idézővégzést elolvasni.

A peres eljárás és igazságügyi szervezet módosítása tárgyában benyújtott törvényjavaslat egyszerűen törölhetné tehát a Pp. 598. §-ának rendelkezését, már pusztán azért, mert felvételének indoka nem áll meg, de ezen túlmenően azért is, mert az utólagos ellentmondás megengedése oly hátránnyal jár, amely miatt a hitelező, aki gyorsabban kíván végrehajtható határozathoz jutni, nem igen veszi ez eljárást igénybe. Ez a hátrány: az eljárás hosszadalmassága, nehézsége, az ügy elhúzásának a perbelinél is nagyobb lehetősége, amit még megtét az Pp. 605. §-ának rendelkezése is, mely szerint a fizetési meghagyás hatályvesztése esetén a hitelező az adóstól semmiféle költséget, tehát az adós hibájából felmerült végrehajtási eljárás költségeit sem követelheti.

Dr. Balla Ignác.

Valorizáció Lengyelországban. Lengyelországban tudvalevőleg a valorizáció tételes szabályozást nyert az 1924. január 11-i szanálási törvényben adott felhatalmazás alapján 1924. május 21-én kelt elnöki rendelettel, mely azóta a gyakorlat alapján felvetődött kérdések folytán több újabb rendelettel nyert kiegészítést. Ami e rendelet elvi alapját illeti, nem követ kizárólagosan egy elvet, hanem különbözőket vegyesen alkalmaz. A rendeletek alkalmazást nyernek minden követelésre, mely 1924. április 28-a előtt a Lengyelországban érvényben volt pénz nemekben keletkezett, azaz lengyel márkában, cári rubelben, osztrák-magyar koronában, vagy német márkában. 1914. augusztus 1-től e pénz nemekre átszámítási kulcsot állapít meg az új pénzegységre, a zlotyra való átszámítás céljából. A követeléseket azután jogcímeik szerint tárgyalja. Mindenfajta jogcímnél megállapítja, hogy az átszámítási táblázat